

INFORMATIONSBLAD FÖR PERSONALEN I ORREFORS KOSTA BODA AB

Nr 4 maj 1997

Redaktör: Birgitta Ottosson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

Två kvinnor fick stipendier

Karin Nordell, Orrefors och Cecilia Sjöström, Åfors har erhållit var sitt resestipendium ur Sven Westbergs Fond, som administreras av Svenska Glasbruksföreningen.

Motivering för Karin

"Karin Nordell deltagar med sin tekniska kompetens i uppföljning och kontroll av glassmältans kvalitet. Hennes arbete är av stor betydelse för fortsatt kvalitetshöjning av glasmassan. Med sitt engagemang i arbetet förenar hon på ett förtjänstfullt sätt teori och praktik. Stipendiet möjliggör fortsatt yrkesutveckling."

Inte förrän tidigast våren 1998, planerar Karin för sin resa.- Vi har kontakter med några utländska glastillverkare och det vore intressant att få göra ett besök för att se hur de styr sina vagnar och hur dessa är konstruerade, säger Karin

- Jag är intresserad av att undersöka vad det finns för teknik för att smälta glasmassan energisnålare än vad vi gör idag. Tekniker för giftfri glassmältning är också något som står högt på Karins lista.



Motivering för Cecilia

"Cecilia Sjöström har aktivt deltagit i utvecklingen av nya sätt att dekorera glas. Hennes personliga intresse och engagemang för glas-måleriet har verkningsfullt bidragit till att ge konstarten en renässans. Glasmåleriets fortsatta förnyelse har behov av hennes innovativa läggning, vilket stipendiet möjliggör en utveckling av."

Cecilia:

- Det här stipendiet betyder mycket för mig. Det gör att jag har chansen att uppfylla en önskan som jag haft länge; att få åka till Böhmen. Min mormors far kom från Böhmen i början av 1900-talet och han var med och startade måleriet här i Åfors. Mormor har målat glas i hela sitt liv, så glasmålning ligger i släkten (Zenkert).

Jag hoppas att resan kan ge mer kunskaper och ideer att tillföra glasmålningen i Sverige.

Vi gratulerar och önskar stipendiaterna lärorika och trevliga resor och att de kommer tillbaka till jobbet med ännu mer inspiration!

FÖRSLAGSBELÖNINGAR

Sandvik

Vid förslagskommitténs sammanträde den 13 mars, beslutades om följande belöningar:

John Jakobsen

Jack i klippsaxen man tar anfangsspiken med, så att klippsaxen inte blir ovass när det kommer järn mot järn. Smuts från anfangsspiken försvinner från glasens fötter. 500 kr.

Tommy Wilhelmsson

Ny blästringsteknik. 1.000 kr.

Eva Ohlsson och Roger Gunnarsson

Borsta pipan ren från glödska med hjälp av stålborste vid tillverkning av färgstavar. 500 kr att dela på.

Anders Andersson

Smältning av skärv vid tillverkning av ben till 0679-03 p g a att glaskvaliteten inte är avgörande, eftersom benet målas. 400 kr.

Mötet behandlade nio nyinkomna förslag och fyra bordlagda förslag. Av de nyinkomna förslagen rekommenderades belöning till fyra. Två förslag avlogs och tre bordlades.

Summa belöningar: 2.400 kronor.



Trots krympta bidrag från kommunerna, har föreningen Musik i Glasriket ändå lyckats ställa samman ett digert festivalprogram. Musik kommer att ljuda ur varje

vrå under 9 dagar, från 26 juli till och med 3 augusti.

För många är väl Duvemåla något speciellt. Där blir det kvällskonsert med Charlie Norman och Robert Wells och två pianon den 30 juli. För övrigt blir det både lokala och internationella inslag i programmet.

Det ligger ett enormt ideellt arbete bakom arrangemangen, och den enda begränsningen för dessa entusiaster tycks vara bristen på pengar.

Nybliven pensionär

Alvar avtackades efter 18 år



En rejäl blombukett fick Alvar när han tackades för sina 18 år på Orrefors

Efter 18 år på Orrefors har Alvar Westerlund gått i pension. Han avtackades den 11 april. Alvar kom till Orrefors från Flygsfors glasbruk 1979 och började då som rörmokare att arbeta med underhåll av värme och vatten.

Några år senare blev reningsverket hans arbetsplats, där han arbetade för den yttre miljön, långt innan det fanns något som hette Miljö-ISO.

När han vid 60 års ålder trappade ner till halvtid, lämnade han reningsverket och övergick till att laga pumpar till sliperi och syra.

Alvar tror inte det skall bli några fritidsproblem när han nu är pensionär. Han är träsnidare och har samlat på sig mycket virke som nu ska förvandlas till skålar och andra ting i trä. Dessutom har han lovat sköta markservicen, något som hans hustru säkert uppskattar då hon ännu har några år fram till pensioneringen.

Vi önskar Alvar lycka till med sin tid som pensionär.

Birgitta Johansson



Orreforsgruppens konstförening

kallar till årsmöte tisdagen den 10 juni kl 18.30 i Orrefors Folkets hus.

Årsmötesförhandlingar
Kaffeservering
och utlottning av konstverk.

Bland de som deltar i årsmötet lottas fem tavlor ut.

Anmälan senast den 6 juni till:

Orrefors

Jan Karlsson, Christina Lundh eller

Ingrid Dahlgren

Kosta

Lars Sjögren

Sandvik

Thomas Andersson eller Morgan Svensson

SEA

Monica Eriksson

Välkomna

Jan Karlsson

Ordf.

Forts från sidan 7



Intresserade betraktare av Helen Krantz' och Martti Rytönens glas utanför Nordiska Kristallmagasinet i Stockholm.

Utbildning pågår ständigt...

Miljöutbildningen fortsätter. Tre grupper handledare har nu genomgått den avslutande utbildningsfasen och flera har redan börjat utbildningen av sina grupper. I den här omgången får vi lära oss mer om vår egen miljöpolicy och vårt miljöledningssystem i Orrefors Kosta Boda och diskutera hur vi själva kan agera för att förbättra den yttre miljön både lokalt och globalt.

Fortsatt datautbildning för PC-användare har pågått sedan årsskiftet fram till 28 april. Ett 60-tal personer har gnuggats i Word och Excel av Carina Bergström från Kunskapslyftet AB i Växjö.

Sju av våra formgivare tog under tre dygn ytterligare steg med hjälpmedlet datorn. Inackorderade på St Sigfrids Folkhögskola utanför Växjö fick de sju koncentrerad undervisning av Sikromas skickliga lärare. Man arbetade i programmet AutoCAD/3D-Studio MAX. Det tar lång tid att komma in med dessa komplicerade applikationer, men deltagarna var entusiastiska och gjorde goda framsteg enligt lärarna.

Det nya arbetssättet är menat att underlätta arbetet med nya produkter och att man skall kunna pröva den konstnärliga verkningsgraden i ytterligare en dimension.

All personal i våra shoppar deltog under en dag i mars månad i utbildningen "aktiv butiksförsäljning". Vi anlätade Mercuri International för genomförandet och deltagarna var nöjda med kursledaren Gunnar P. Lund och även innehållsmässigt fick utbildningen godkänt. Syftet var att skapa förutsättningar för merförsäljning i våra butiker och att ge personalen uppbackning inför turistsäsongen.

Runt 100 personer sammantaget i moderbolaget, har deltagit i en halvdagsutbildning för utrymningsledare. Dessa personer skall nu kunna agera som handledare vid utrymning om ett nödläge uppstår. För denna utbildning har vi anlätat "Utvägen" i Kalmar.

Mänghantering förr och nu

Varför byggdes Glasma?

Glasma byggdes 1979 som en gemensam satsning på en mängblandningsanläggning av flera svenska glasbruk för att lösa de miljöproblem som fanns ute på bruken, framför allt när det gällde bly, men även arsenik m m.



Så här gick mängblandning till fram till 1979.
Bild: Orrefors arkiv

Orrefors f.d. tekniske chef John Magnusson var djupt inblandad i projekteringsarbetet när pelleterings-anläggningen skulle byggas och blev sedan den förste chefen där.

För att klara finansieringen hjälpte Staten till (via Industriverket) med avskrivningslån, eftersom man trodde att utslagningen bland glasbruken skulle ha blivit stor om vart och ett av dem skulle finansierat sin egen anläggning för mängblandning.

Varför pelletera?

Anledningen till att man pelleterar, eller som det egentligen heter - granulerar - råvarorna, är att man på något sätt måste få de olika glasråvarorna att hålla ihop och inte "avblanda" sig vid transport och hantering.

Pelletstillverkningen vid Glasma är helt inkapslad. Hela fabriken är faktiskt väldigt ren för att vara en industrianläggning - och det är liksom meningen med det hela - att personalen och den övriga omgivningen inte skall delges de olika kemikalierna. Detta var ju problemet förr, då de olika glasbruken hade sin egen mängkammare.

Dessutom är omhändertagandet av avfall mycket mer välorganiserat idag än förr i tiden.

Hur ligger det till med blyhalten hos personalen vid glasbruken?

Frågan gick till Anders Davidsson:
- Blyhalten hos personalen har under åren sjunkit kontinuerligt, dels efter det att den centrala mängblandnings-anläggningen (Glasma) byggdes, dels genom minskad bly användning, bättre utsug, ventilation, utbildning m m.

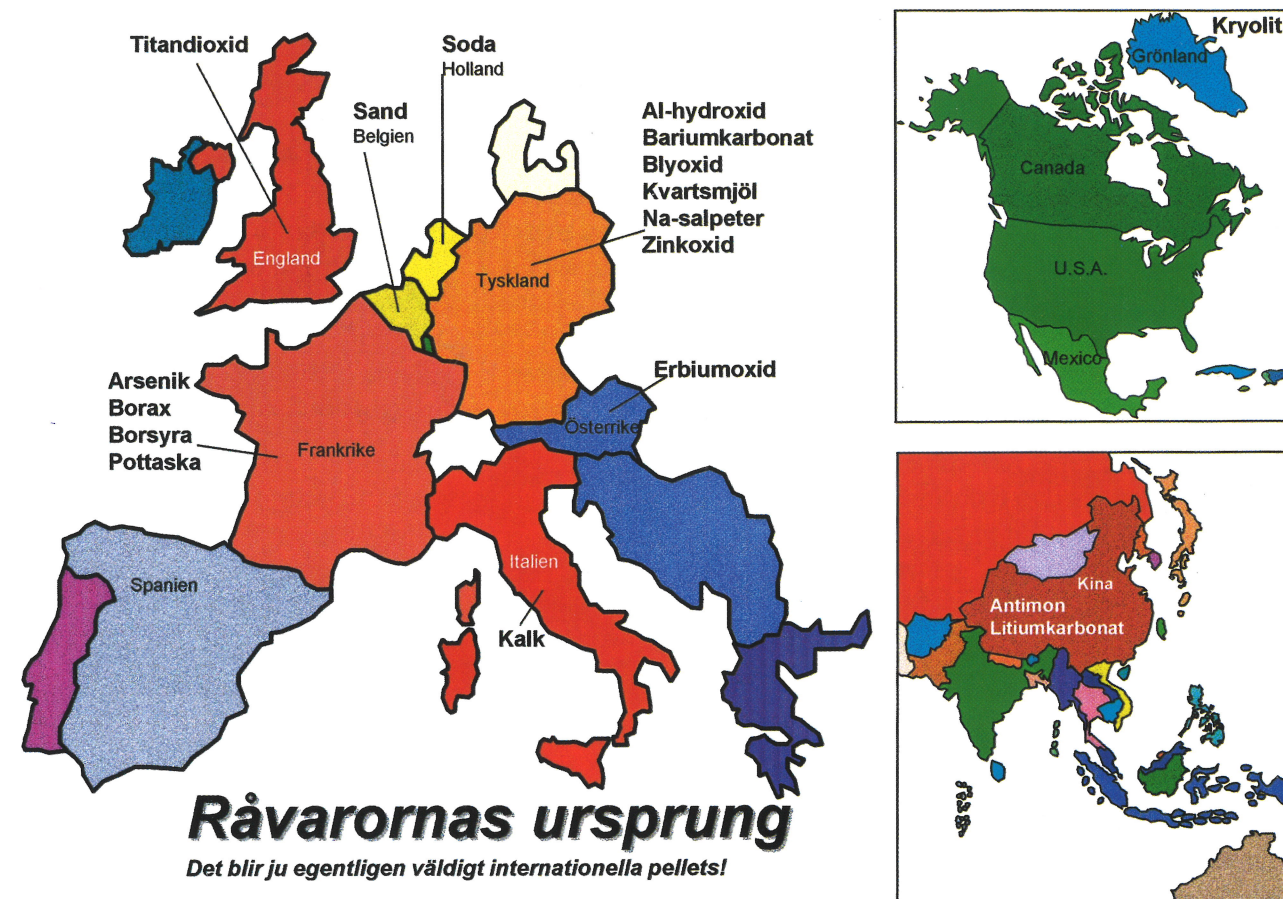
Hur kontrollerar man blyhalter?

- Blykontroller görs i arbetsmiljön både som expositions-mätningar av blydammhalt i luft och vid blodprovtagning hos personalen. Under senare år har ingen avstängning av personal på grund av för höga blyhalter i blodet förekommit.

- Vi arbetar nu med att minska användningen av bly i tillverkningsprocessen. Företaget har i samband med arbetet med ISO 14001 gjort upp detaljerade miljömål som avser en minskning av blyanvändningen, i linje med det nationella miljömålet att all användning av bly på sikt skall upphöra.

Vilka råvaror används till pelletsen?

Glasma använder sig av ett 25-tal olika råvaror (men inte alla i samma mängdsats). Det mesta köps från olika europeiska leverantörer, men Grönland och Kina är exotiska inslag när det gäller inköp - se kartan!



Leverans/kontroller

Varorna köps från ISO-certifierade firmor som lämnar analysintyg på att innehållet är korrekt. Från Malmö hamn skickas råvarorna till Glasma med lastbil.

Skulle jag nu berätta om alla de kontroller av råvarorna som sker på Glasma innan det blir pellets av det och innan pelletsen skickas ut till glasbruken, skulle ni somna av utmattning, så jag avstår.

Glasma sparar sedan en liten påse av varje tillagat recept och märker det med datum och tid för att senare kunna spåra ev. fel i produkten.

Den färdiga pelletsen, väl förpackad i s k Big Bags eller i "småsäck", lämnar också företaget per lastbil.

Lager?

Glasma ligger inte med en massa pellets på lager - ca två veckors framförhållning finns dock.



Var skall det bli glas av innehållet i denna "Big Bag"?
Johan Hertzberg fraktar för vidare leverans till bruken..

Text och foto: Ann-Marie Johansson

Ann-Marie berättar mer om
mänghantering och Glasma i nästa
nummer.

ISO 14001

Jag har tagit för vana att redovisa något om revisioner för er. Vecka 16 var det dags igen. ISO 14001 Orrefors Kosta Bodas miljöledningssystem blev utsatt för förrevison av Intégria Certifiering. Detta var en nyttig förövning inför vår certifiering. Vi har under projektet haft olika aktiviteter för att informera och utbilda alla anställda, såsom föreläsningen med Lars Bern och en 2-timmars information ute på våra olika avdelningar, allt för att skapa ett engagemang för systemet.

Vid revisionen gick revisorerna igenom de olika avsnitten i standarden. Några ur personalen fick frågor om vår miljöpolicy. Många tveklade, och tänkte kanske inte på att den finns uppsatt på alla anslagstavlor.

MILJÖPOLICY

Orrefors Kosta Boda skall verka för **livscykelänkande** i alla delar av förädlingskedjan och genom ett **ständigt förbättringsarbete** tillse att verksamheten ger upphov till **allt mindre belastning på den yttre miljön.**

Bas för Miljöpolycyn

Det ständiga förbättringsarbetet skall stimuleras och påskyndas genom att öka samtliga medarbetares kunskap om den yttre miljön.

Öppenhet skall prägla vårt miljöarbete och erfarenhet och resultat skall kommuniceras till alla våra medarbetare och vara lättillgängliga för intressenter och allmänhet.

Vår verksamhet skall följa gällande miljölagstiftning och gjorda åtaganden.

Miljöpolycyn skall utgöra grund för miljömål i vårt ständiga förbättringsarbete.

Vi fick en diger lista med punkter att åtgärda. Våra olika avdelningar tar nu tag i sina noter och arbetar igenom åtgärderna. Våra handledare har fått ytterligare en dags utbildning för att kunna informera er om hur vårt miljösystem kommer att fungera. Nu är det dags för ytterligare en 2-timmars information avdelningsvis, till alla anställda. Vecka 23 utför revisorerna certifieringsrevision av Orrefors Kosta Boda. Tiden är knapp, men med god vilja klarar vi det.

Jan-Olof

PERSONAL

Slutat

Karl-Johan Hartwig smältningen i Orrefors den 25 april.

Nikolina Josefsson måleriet i Kosta den 15 maj.

Andreas Setting hyttan i Kosta den 15 maj
Joakim Konradsson, CAD-ritning/konstruktion Kosta den 18 april.

Inga-Britt Strandberg glasmålningen i Strömbergshyttan den 15 mars

Henrik Ottosson lager/efterbehandling Sandvik den 9 april.

Förändringar inom koncernen

Niklas Kolbrand, lager ut

Lars Fredriksson, förrådet

Anna Reimer, lager in

alla från Orrefors till CEKO i Kosta den 21 april.

En medarbetare och arbetskamrat har avlidit

Lars-Erik Franzén, som arbetat på Centrallagret i Kosta, avled den 8 mars.

Vi minns goda insatser och gott kamratskap.

Saknaden är stor i företag och bland arbetskamrater

AKTIVITETER

Lasse Hellsten har varit i USA i början av maj för butiksaktiviteter.

Jan Johansson har varit i Kanada i samma ärende och under samma tidsperiod.

Erika Lagerbielkes kollektion 15 visas hos Rosenthal i Nürnberg den 9 till 15 juni

Per B Sundberg visar konstglas på Form Design Center i Malmö 12 juni till 10 augusti.

Alster av **Bertil Vallien**, **Ulrica Hydman-Vallien** och **Gunnel Sahlin** finns som vanligt från 1 maj och hela sommaren i Fina Stugan i Åfors.

Gunnel ställer också ut på Galleri Eden i Sundsvall från den 24 maj och Bertils "Heads" visas på Kastrup.

Ulrica, **Kjell Engman** och **Göran Wärff** ställer ut på Galerie Rob van den Doel, Holland.

Under juni månad visas på Kalmarsalen en utställning av **Bertil Vallien** och på Marinmuseet i Karlskrona, som invigs i slutet av juni, kommer det bl a att finnas en av Bertils båtar. Mer om detta i nästa nummer.

I Bodas nya utställningshall har **Kjell Engman** byggt upp en utställning som han kallar "Myternas vatten". Den kommer att finnas där hela sommaren.

Monica Backström finns representerad förutom i Boda, på Kalmar Konstmuseum och Rackargården i Kalmar från maj månad.

Helen Krantz och **Martti Rytkönens** glas finns just nu i en gemensam utställning på Nordiska Kristallmagasinet, Kungsgatan 9 i Stockholm. Butiken som innehåller ett galleri är en av sveriges mest exklusiva. Den ligger "mitt i stråket" och är värd ett besök om Du kommer till Stockholm i sommar.

Se bild på sidan 3

Miljontals tittare ser Ulrica måla tulpaner "live"

Ett av Amerikas största TV-bolag, ABC News, har gjort TV-inspelningar av intressanta platser och företeelser i Sverige. I Åfors hytta agerade två generationer glasblåsare, Anton och Christer Koch framför kameran och i Kosta gravören Jan Neikter, Göran Wärff och Lothar Schlich. Inspekningsarna kommer att sändas som inslag i morgonprogrammet "Good Morning America". Andra objekt som man funnit intressanta är Glasmuseet i Växjö, Utvandarnas hus, Vaxholmsfärjorna och Sturebadet i Stockholm.



Producenten Alvin Patrick ser på medan Jan Neikter graverar en praktplunta av Monica Backström som skall överräckas till Norges kung och drottning under firandet av Kalmarunionen.

I direktsändning den 14 maj målade Ulrica Hydman-Vallien tulpaner, ormar m m inför en amerikansk miljonpublik. Sändningen gjordes från Västerlånggatan i Gamla Sta'n i Stockholm, berättar Margarete Artéus.

CEKO börjar ta form

Vi frågade Henry Jonsson hur långt man har kommit i uppbyggnaden av Centrallagret i Kosta, CEKO.

- Sandviks lager är nu flyttat och utleveranserna av Sandviks produkter har fungerat från första dagen som lagret kom hit. Det betyder att vi för närvarande levererar Kosta Boda och Sandvik i samma sändning till svenska kunder och i de flesta fall till hela Skandinavien, säger Henry.

- Under semestern (vecka 29-30) skall Orrefors lager flyttas. Målsättningen är att båda varumärkena skall levereras från Centrallagret i Kosta från den 4 augusti.



"Sista dagen med gänget". Sandviks lagerpersonal har gjort ett gott arbete. De blir alla kvar på Sandvik men i andra befattningar. Från vänster: Peter Sigfridsson, Karin Hirsch, Margareta Nilsson, Stina Björn, Ann-Louise Gustavsson, Stina Johansson och Lilian Gunnarsson.

Foto: Thomas Andersson

- Byggnaden av pallställ är klar. Det finns 8 800 pallplatser i lagret som har en yta av 6 000 kvm. (1 pallplats är ca 1 kbm).

Man arbetar i två arbetslag. Ett lag mellan 06.00 och 15.00 och det andra 07.30 till 16.30 med byte varannan vecka. Detta förlänger möjligheterna att leverera ut varor till kunderna och det gör också att vi kan utnyttja truckarna maximalt.

Tre nya medarbetare från Orrefors är på plats och ytterligare en kommer att börja efter semestern. Utbildning av personalen pågår för fullt. Målsättningen är att hela personalen skall lära sig alla arbetsmoment och kunna rycka in på alla arbetsuppgifter.



Här har Niklas Kolbrand, som kommer från Orrefors, Elsa Lau och Maria Lorenz som båda har arbetat flera år på lagret i Kosta, ställt upp med tre av de fem höglastare som finns på CEKO.

Nyvalda på ordförandeposter

Peter Danielsson har valts till ordförande i Industrifacket avd 7, klubb 13 i Orrefors. Peter ersätter Sven Aronsson, som ordförande.

I SIF-klubben i Orrefors tog **Marita Måård** över ordförandeklubban efter Jan-Erik Eriksson.

Kalmar firar 1997

Det var HM Drottning Silvia som fick mottaga "glaskoggen" ur Dr Hans Cavalli-Björkmans hand den 22 april. Drottningen fick utmärkelsen för sitt engagemang för goda relationer mellan östersjöländerna.

Succé för Atoll

Den lilla "allskålen" som tillverkas i 6 färger och är formgiven av Anna Ehrner började tillverkas i mitten av februari. Den har spottats fram ur vannen i Kosta, nästan oavbrutet sedan dess. I skrivande stund, omkring den 15 maj, har man sålt ca 80 000 st och ordena fortsätter att rulla in. Från och med vecka 22 kommer man att arbeta i 3-skift vid vannen för att hinna med leveranserna, meddelar Kennert Koch.